

Kršňův zpravodaj

Časopis Kršnova dvora pro přátele a oddané Kršny V/1996 - VIII/1996 ročník VI

Někteří říkají, že Nezrozený se narodil, aby oslavoval zbožné krále, a jiní říkají, že proto, aby potěšil krále Jada, jednoho z Tvých nejdražších oddaných. Zjevuješ se v jeho rodině stejně jako se santálové dřevo zjevuje v Malajských horách. Jiní říkají, že když se o Tebe modlili Vasudéva a Dévakí, narodil jsi se jako jejich syn. Jsi bezpochyby nezrozený, a přesto se rodíš pro jejich dobro a proto, abys zabil ty, kteří závidí polobohům.

(Śrīmad-Bhāgavatam 1.8.32-33)

**Vítejte v Mandiru
a muzeu Šríly
Prabhupády**

**Džanmáštamí
přednáška Šríly
Prabhupády.**

**Letní seminář
bhakti-jógy na
Kršnově dvoře.**

Vaše dopisy...

... drahý Turijo. Po zralém uvážení jsem se rozhodl odevzdávat 15% měsíčního výdělku farmě u Benešova.

... už delší dobu myslím na to, že bych byla moc ráda, kdybych směla žít ve Vaší společnosti jako člen hnutí Haré Kršna. Myslím na to proto, že bych se chtěla naučit úplně se odevzdat Bohu a odpoutat se od hmotného těla a od tohoto světa.... byla bych moc ráda, kdyby mne vedl duchovní učitel a kdybych směla pro něj vykonávat službu.

... dá se říct, že v mých 25 letech stojím na osudové křižovatce svého života. Mám se dál věnovat hmotnému životu, nebo mám jít cestou duchovní očisty a ukončit tak věčný koloběh rození a smrtí?

Kršnův zpravodaj

... chtěla bych Vám poděkovat za novou úžasnou podobu Kršnova zpravodaje. Tato podoba mě ohromila. Především se mi líbí nový formát a obal z křídového papíru. Ráda bych popřála nové podobě Kršnova zpravodaje mnoho štěstí, dále bych mu popřála, aby našel co nejvíce spokojených čtenářů.

... zdravíme všechny oddané z Kršnova dvora. Moc Vám děkujeme za Kršnův zpravodaj, který nás mile překvapil v novém provedení. Malý Topaga si stále prohlížel obrazovou přílohu, obrázek dětí z Gurukuly a byl nadšený. Topaga i Ardžuna posílají transcendentální pozdrav všem dětem.

... velice děkuji za dopis i za Kršnův zpravodaj. Musím Ti poblahopřát k opravdu nádhernému vydání, které nemá chybu. Je prostě skvělé, za což Ti velice děkuji, že s pomocí Pána vydáváš tak nádherný zpravodaj. Je to úžasné.

... děkuji Vám za opravdu velmi krásné číslo „nového“ Kršnova zpravodaje. Moc se Vám zpravodaj povedl, vyřídíte pochvalu všem, kteří se na jeho vydání podílejí.

Zásilková služba

... Bhagavad-gíta je velice krásná. S něčím takovým jsem se ve svém životě ještě nesetkal. Je velice poučná a spoustu věcí vysvětluje... Kazeta Nálady Kršnova dvora mne také velice potěšila, zvláště zpěv Haré Kršna. Vždy si ji pouštím, když dělám čapáty, které se mi obzvlášť daří, když při této práci poslouchám tuto hudbu. Jako bych se opíral o Vaši duchovní sílu, která se line z kazetového magnetofonu.

Milí přátelé,

toto číslo Kršnova zpravodaje, jenž právě držíte v ruce, je téměř celé věnováno dvěma nejdůležitějším událostem tohoto roku. První týden v září oslavíme jako každý rok hned dva svátky po sobě: Džanmáštamí - den zjevení Šrí Kršny a Vjása-púdžu Šríly Prabhupády. Možná je zbytečné Vám připomínat, že letošní Vjása-púdža je skutečně vyjímečná - jedinkrát v životě máme možnost oslavit sté výročí příchodu Šríly Prabhupády. Na Džanmáštamí se oddaní i přátelé Kršny na celém světě snaží potěšit Kršnu nejenom svojí službou, ale také osobními dárčky. Pokud by jste letos chtěli i Vy podobným způsobem potěšit Božstva Šrí-Šrí Gaura-Nitáje na Kršnově dvoře, můžete jim darovat např. pěknou bižuterii, ovoce, květiny, případně i finanční dary. Ve dnech 5. a 6. září bude pro návštěvníky farmy připravený bohatý program a doufáme, že mezi nimi přivítáme i Vás.

Na konci června se u nás konal letní seminář bhakti-jógy. Spolu s ostatními jsem se mohla zúčastnit výletu na pověstmi opředenou horu Blaník. Vyprávění nejenom o tomto výletě, ale o celém semináři, si pro Vás připravil Paramanajaka dás a můžete si jej přečíst na poslední straně. V tomto i několika dalších číslech Kršnova zpravodaje Vás určitě zaujme také příběh Šríniváse Áčárji, jedné z nejvýznamnějších osobností v náboženské historii Bengálska.

Na závěr bychom Vás ještě chtěli upozornit, že velmi rádi přivítáme Vaše případné dotazy, názory či návrhy, týkající se obsahové nebo grafické úpravy Kršnova zpravodaje. Všechny Vaše připomínky budeme brát v potaz.

Přejeme Vám příjemné čtení a hodně duchovních realizací.

Vaše služebnice

Čanda déví dásí

Kršnův zpravodaj

Kršnův zpravodaj je vydáván pro všechny členy a přátele ekologické farmy Kršnův dvůr. Vítejte články a fotografie od všech našich čtenářů. Kršnův zpravodaj vychází každý druhý měsíc. Roční předplatné je 108,- Kč nebo zdarma pro členy Klubu přátel Kršnova dvora.

Vydává: Kršnův dvůr č. 1,
257 28 Chotýšany

Redaktor: Mandala-kara dás

Redakce: Turija dás, Parama-najaka dás, Tattva-darší dás, Bhakta Martin

Graf. úprava: Bhakta Bhíma, Bhakta Pavel (Nadace Lotos)

Puṣpa Samādhi Mandir Śrīly Prabhupādy

V minulém čísle jsme Vám slíbili malou procházku samádhím Śrīly Prabhupādy. Kdo měl možnost navštívit Májápur osobně, určitě bude souhlasit, že toto mauzoleum postavené na počest a oslavu Śrīly Prabhupādy je opravdu něco jedinečného. Prohlídka v následujícím článku, přejata z "Průvodce Májápurem", nemůže ani v nejmenším nahradit zážitek z osobní návštěvy. Proto Vám všem vřele doporučujeme, aby jste vynaložili co největší úsilí a snažili se navštívit toto posvátné místo. Haré Kršna!

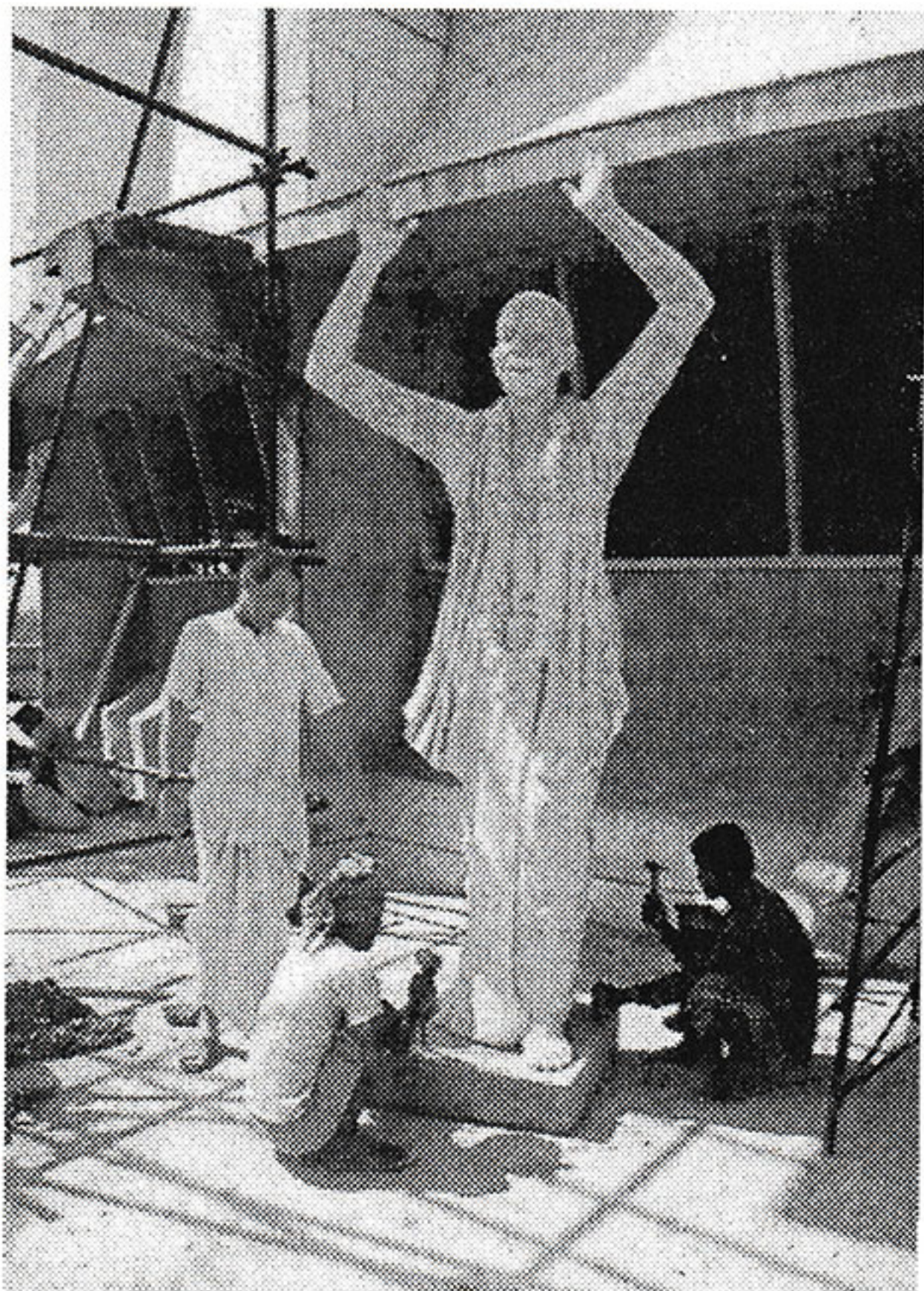

Vítejte v Mandíru a Muzeu Šríly Prabhupády

Začneme prohlídku Pušpa Samádhi¹ Šríly Prabhupády zvenku. Když se podíváme na hlavní kopuli, jistě vám neunikne vliv západní architektury. Šríla Prabhupáda objel zeměkouli jedenáctkrát, aby přinesl vědomí Kršny na každý kontinent této planety. Proto tvůrci této stavby použili prvky moderní architektury z celého světa.

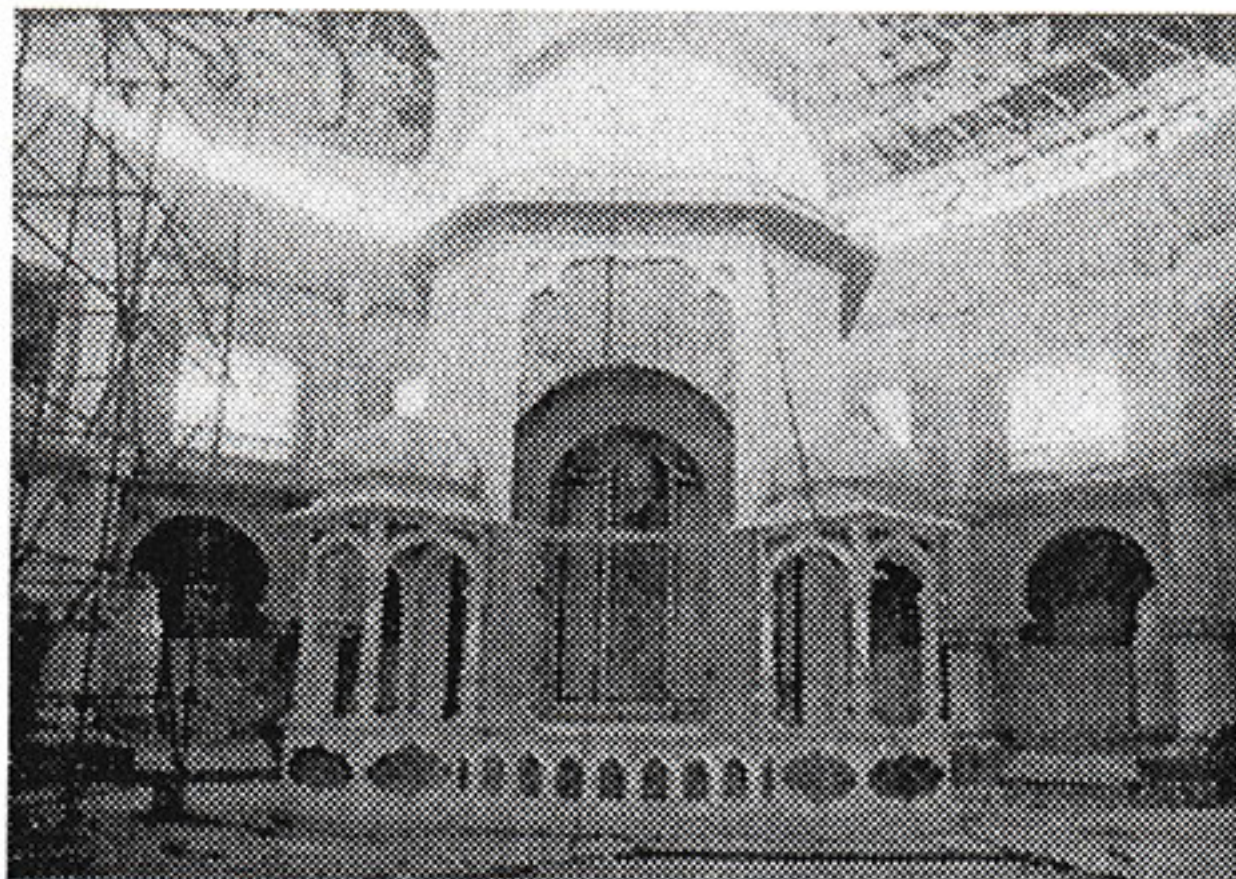
Samotná kopule je 15 metrů vysoká a 24 metrů široká. Je pokryta 36 000 mramorovými dlaždicemi a je viditelná z velké dálky. Na kopuli je devítimetrový zlatý kalaš, který pokrývá 230 400 skleněnozlatých mozaikových destiček. Oddaní zpočátku zvažovali možnost zakoupení mozaiky z Itálie, ale cena byla příliš vysoká. Stejná mozaika z Indie nebyla o nic levnější, ale horší kvality. Oddaní se proto rozhodli vyrobit mozaikové destičky sami v Májápuru. Kvalita se skoro vyrovnala italské, ale cena byla mnohem nižší.

U základu kopule stojí 16 cementových soch oddaných hrajících kirtan. Sochy jsou necelé tři metry vysoké a jsou natřeny bronzovou barvou. Kolem samádhi je pět menších kopulí, které symbolizují Pañča-tattvu, tj. Šrí Čaitanju - zlatého avatára Šrí Rádhy a Šrí Kršny, Jeho bratra Nitjánandu - inkarnaci Balarámy, Šrí Advaitu - inkarnaci Maháviš-

16 cementových soch oddaných hrajících kirtan je připravováno pro vnější výzdobu kopule.

nua, Šrí Gadádharu - inkarnaci Radhárání a Šrívásu - inkarnaci čistého oddaného.

Prabhupádovo samádhi je jedinečné spojení východní a západní architektury. Tesaný bílý mramor je z Radžastánu. Červený a žlutý mramor je dovezený z Itálie.

Mírně zahnuté okraje u základů kopule reprezentují tradiční bengálskou architekturu. Stejný styl můžeme vidět na bhadžan kutiru² Šríly Prabhupády, první budově postavené na těchto pozemcích před 25 léty.

Před kupolí je lotosová fontána se strunným vodopádem. Strunná fontána je první svého druhu v Indii a padá z výšky 18 metrů do studánky v základech mramorového schodiště. Tak jako Šivovy vlasy svádějí Matku Gangu z Oceánu příčin na Zemi, tato fontána představuje, jak Šríla Prabhupáda přinesl vědomí Kršny prostřednictvím parampany³ a rozšířil ho po celém světě.

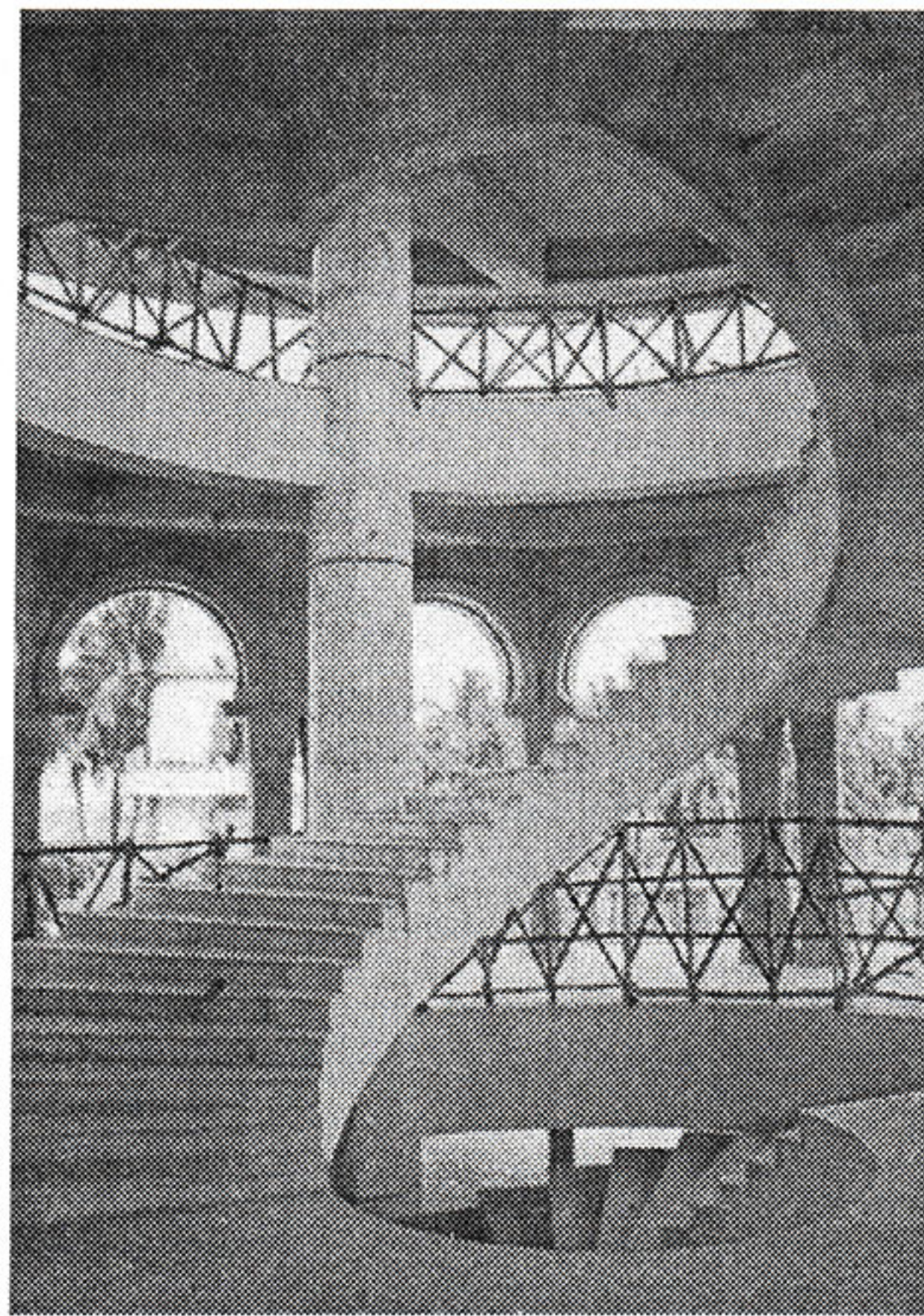
Vstupme nyní do samádhi. Celá budova byla postavena díky odevzdanosti žáků Šríly Prabhupády jeho celoživotní práci, tj. dávat Kršna-bhakti všem živým bytostem.

Když se podíváme nahoru, uvidíme širou oblohu a polobohy jak shazují květy na Samádhi Šríly Prabhupády. Níže je osm velkých mozaikových výjevů znázorňujících, jak Šríla Prabhupáda učí vědomí Kršny v různých částech světa. Tento druh mozaiky patří k tradičnímu umění, které bylo obnoveno zde ve Šrí Májápuru. Interiér má 3 000 čtverečných metrů a bylo v něm použito 1 440 000 barevných mozaikových destiček. Výjev na vrcholu kopule ukazuje Šrídhám Májápur jako součást duchovního světa. Obraz je 7 metrů velký a ukazuje Šrí Čaitanja a Jeho

společníci při kirtanu. Tento mozaikový strop je největší v Asii.

Uprostřed haly se nachází mramorová kaplička, která se vyznačuje jedinečnými výzdobami. Bílý mramor pochází z Makrany v Radžastánu a byl ručně vytesán v Májápuru. Červený, zelený a žlutý mramor pochází z Itálie. Múrti⁴ Šríly Prabhupády sedí na bílém vjasánu⁵, jehož okraje lemuje zvláštní modrý mramor z Jižní Ameriky.

Vrchol kapličky zdobí zlatý kalaš, stejný jako venku. Brána kapličky je vyrobena z 15 cm tlustého týkového dřeva, ručně řezaná a posázena perletí a stříbrem. Před kaplí je lotos z italského mramoru. Zelené mramorové sloupy jsou kolem dokola kaple. U kapličky jsou také sochy Džaje a Vidžaje, vaikunthských hlídačů v životní velikosti. Dále můžete vidět panely se Šrílou Prabhupádou, Šrí Čaitanjou a Šrí Kršnou. Uvnitř samádhi jsou múrti předešlých áčárjů⁶ z Gaudíjavišnavské sampradáje. Všechny tyto

Unikátní spirálové schodiště spojuje hlavní patro s patrem muzea.

umělecké práce jsou dílem májápurských oddaných a místních řemeslníků.

Dále se můžeme vydat nahoru. Odsud vidíme jezírko Šríly Prabhupády. Hladina vody klesá a stoupá s hladinou Gangy. Uprostřed je plavoucí fontána, která stříká prameny vody do výšky 25 metrů. Na této úrovni se můžeme blíže podívat na lotosovou fontánu s labutěmi. Labutě symbolizují, že Šríla Prabhupáda byl paramahansa - oddaný Pána podobný labuti. Šestnáct soch oddaných provádějících kirtan na oslavu Šríly Prabhupády

stojí kolem dokola kopule.

Zde se nám také naskýtá jedinečný pohled na Gangu. Původně bylo koryto Gangy mnohem dále, ale Matka Ganga chtěla přijít blíže ke Šrílovi Prabhupádovi a k Božstvům Rádhy a Mádhavy.

Odsud budeme mít krásný rozhled na budoucí Chrám védského planetária. Šríla Bhaktivinód Thákur měl na konci 18. století vizi překrásného města, které mělo stát v místech, kde se momentálně nachází naše ISKCONské středisko. Šríla Prabhupáda přijal tuto vizi Bhaktivinóda Thákura za svou a začal rozvíjet májápurský projekt. Požádal členy ISKCONu, aby postavili čtyřicetiposchoďový chrám s védským planetáři a zároveň vybudovali město ve kterém by byl Kršna středem všech činností. Cílem planetária je předložit védský náhled na vesmír a duchovní svět jako kontrast k modernímu ateistickému pohledu na stvoření. Momentálně se pracuje na designu a sbírání finančních prostředků a chrám by měl být dokončen během patnácti let.

Od samádhi až k novému chrámu povede široký bulvár. Podél této třídy budou rozmístěny velvyslanectví zemí z celého světa, které budou předkládat kulturu dané země a kázání, které tam probíhá.

Po mramorových schodech se dostaneme do Prabhupádova muzea, kde vidíme výjevy z jeho života v podobě diorammat. Muzeum obsahuje 14 sousoší v životní a položivotní velikosti z kazatelských činností Šríly Prabhupády v Indii

a na celém světě.

Děkujeme, že jste se zúčastnili prohlídky. Doufáme, že život Šríly Prabhupády obohatí váš vlastní život vědomím Kršny a že budete úspěšní na své cestě zpátky domů, zpátky k Bohu. Haré Kršna.

(1 Samádhi je pomník (hrobka) věnovaný památce velkých duchovních osobností, ve které jsou uloženy jejich pozůstatky. Šríla Prabhupáda opustil hmotný svět ve Vrndávanu a do Májápuru byly přeneseny květy (pušpa).

(2 Místo (chýška), kde svatí lidé zpívají písně opěvující Kršnu - bhadžany.

(3 posloupnost duchovních učitelů

(4 soška, Božstvo

(5 "trůn", místo na sezení pro zástupce Vjásy

(6 duchovní mistr učící příkladem

Šrínivás Áčárja

ztělesnění lásky Šrí Čaitanji

Satjarádž dás

Část první

Šrínivás Áčárja je jednou z nejvýznamnějších osobností v náboženské historii Bengálska. Je snad nejdůležitějším vaišnavským učitelem v generaci, která následovala bezprostředně po Šrí Čaitanji Maháprabhuovi. Je slavným žákem Gópála Bhatta Gósvámího a Džívy Gósvámího. Zasloužil se o převezení knih šesti Gósvámích z Vrndávanu do Bengálska, dokázal přeměnit krále Birhambira v oddaného vaišnavu a započal nový styl kírťanu, tzv. manóharšój. V Kétóri se podílel na uspořádání první Gaura Púrny (oslavě zjevení Čaitanji Maháprabhua v tomto světě), které se zúčastnili i Naróttam se Šjámanandou a mnoha dalšími vaišnavy.

Šrínivásovi rodiče

Jeho otec a matka, bráhman Gangádhar Bhattáčárja a Lakšmí Prijá, žili v malé vesnici jménem Čakhandi na břehu Gangy v burdwanské oblasti Bengálska. Přáli si vychovat dítě, které by se stalo velkým oddaným, ale až do narození Šríniváse byli mnoho let bezdětní. Gangádhar byl věrný oddaný Zlatého avatára - Pána Čaitanji, který se zjevil jako inkarnace Rádhy a Kršny, přesně tak jak bylo předpovězeno v posvátných písmech. Šrí Čaitanja se zjevil v Navadvípu a byl stále ještě přítomen na tomto světě. Gangádhar strávil mnoho času nasloucháním a vyprávěním příběhů o Čaitanjových zábavách s Jeho důvěrnými společníky. Chtěl Ho vidět na vlastní oči, ale společenské a rodinné závazky mu nedovolovaly odejít z domova, a tak se rozhodl o NĚm meditovat v odloučení. V roce 1510 však již dále nemohl odloučení snášet a vydal se do Navadvípu, aby spatřil Pána svého života. Po pouhých sedmi mílích cesty se dozvěděl, že Nimái z Nadie - Čaitanja

Maháprabhu - bude v nedaleké Katvě přijímat sannjás. „Cože?“ vyhrkl Gangádhar., „Proč by měl Pán přijímat řád odříkání? Toto pokání je vyhrazeno pro lidi, aby se mohli zbavit svých hmotných pout k tomuto světu. Nimái, Nejvyšší Osobnost Božství, nemá zapotřebí žít tvrdým životem askety.“ Jeho výhrady se však mísily i s nadšením: již brzy uvidí Pána tváří v tvář. Když se blížil k obětnímu ohni, kde byl Nimái zasvěcován do sannjásínského řádu, uviděl Pánovy důvěrné společníky: Nitjánandu Prabhu, Čandrašékharu Áčárju, Mukundu Dattu a mnoho dalších. Holič Madhu Šilá se právě připravoval oholit Nimáiovy krásné černé vlasy., „Ne!“ kroutili hlavami přihlížející., „Prosíme, zastavte to!“ Ani oni nedokázali přenést přes srdce pohled na Pána v řádu odříkání. Samotný Madhu, který měl to štěstí, že se mohl dotknout Jeho hlavy, dokázal stříhat Jeho vlasy jen z povinnosti a stále ronil slzy. Madhu i ostatní věděli, že Pán se rozhodl jít příkladem celému náboženskému světu a zdůraznit důležitost odříkání. Nemohli dělat vůbec nic.

„Čaitanja dás“

Kéšava Bháratí, sannjásínský guru Nimáie, Mu dal jméno Šrí Kršna Čaitanja. Přihlížející se stále nemohli vzpamatovat: překrásný Nimái opravdu přijímá sannjás. Nevěřili svým očím, ze kterých jim neustále tekly slzy. Ale stal se podle vůle Pána. Madhu omdlel. Jak mohl oholit Pánovy vlasy? Bylo to jakoby ho ovládala Pánova vlastní ruka naplňující Jeho tužby. „Čaitanja! Čaitanja!“ říkal si Gangádhar Bhattáčárja pro sebe. „Čaitanja!

Čaitanja dás a Lakšmí Prija dali podle zvyku milodary bráhmanům, kteří poté dítěti požehnali.

Šrínivásovo dětství

Lakšmí Prijá bez ustání zpívala a vyprávěla svému malému chlapci o Šrí Čaitanjovi a to mu přinášelo velikou radost. Jak Šrínivás vyrůstal, naučil se také opěvovat svaté jméno Pána Čaitanji a Rádhy a Kršny. Brzy tento malý vycházející měsíc Čakhandi dospěl a všichni říkali, že je nejkrásnějším chlapcem v celém okolí. Studoval u slavného Dhanandžaji Vidjáváčaspatiho, který mu vštípil všechna odvětví védského poznání - náboženství, logiku, poezii, gramatiku, politickou vědu i ájurvědu.

Podle Préma-viláasy Dhanandžaji Vidjáváčaspati prohlásil, že Šríniváse vlastně nemá co učit. V Préma-viláse se také píše, že se Šrínivásovi zjevila ve snu bohyně učnosti a řekla mu, že s jejím požehnáním se stane mistrem všech odvětví vzdělanosti a že bude vynikat hlavně ve znalostech písem. Šrínivás byl známý jako nejlepší žák Dhanandžaji Vidjáváčaspatiho a stal se pýchou celé Čakhandi. Všichni ho měli ve velké oblibě a byl pro ně diamantem nesmírné ceny.

Narahari Sarakár Thákur

Díky své popularitě se Šrínivás mohl setkat s důvěrným společníkem Šrí Čaitanji Naraharim Sarakárem, který žil v nedaleké Šríkhandě. Narahariho vroucná oddanost potěšila Šrí Čaitanju do té míry, že mu dovolil opěvovat Jeho slávu i v Jeho přítomnosti, což ze skromnosti jinak nikdy nepřipustil. Tato neobvyklá výsada udělala na Šríniváse takový dojem, že přijal Šrí Narahariho za svého prvního instruuujícího guru.

Po setkání s Naraharim začal Šrínivás vyjevovat příznaky extáze. Narahari mu řekl, aby odešel do Purí za Šrí Čaitanjou Maháprabhuem. Šrínivás uvažoval, jak by splnil jeho přání, ale mezitím po pouhých sedmi dnech horečky zemřel jeho otec a odešel z tohoto světa smrtelník. Pro celou rodinu to byl velký šok a Šrínivás udělal vše, co mohl, aby utěšil svou matku.

Vševědoucí Čaitanja Maháprabhu mezitím již připravoval Svě společníky na Šrínivásův příchod.

pokračování příště

Čaitanja! Čaitanja!“ opakoval stále dokola. V jeho očích byla patrna otázka, na kterou chtěli znát odpověď snad všichni přítomní: Co se to tu vlastně stalo? Ale mohli si jen cosi apaticky mumlat pro sebe se smíšenými pocity. Gangádhar začal hlasitě volat Pánova jména s neovladatelným nadšením - Čaitanja! Šrí Kršna Čaitanja! Šrí Kršna Čaitanja!

Do Čakhandi se vrátil napůl šílený extází, přičemž stále nebyl schopen přestat s opakováním Pánových jmen. Řekl své ženě, co se stalo a i ji naplnily extatické pocity. S přibývajícými dny se jejich extáze stupňovala a celá vesnice se nepřestávala divit Gangádharově proměně. Gangádhar neustále opakoval Pánovo jméno, a tak mu jeho manželka a ostatní vesničani začali říkat Čaitanja dás.

Cesta do Purí

Čaitanja dás a jeho manželka se vydali do Džagannáth Purí, kde žil Šrí Čaitanja po přijetí řádu odříkání. Oba šli za Pánem Čaitanjou a odevzdali se u Jeho nohou.

„Pán Džagannáth je velice šťastný, že jste sem přišli,“ řekl Pán., „Běžte se podívat do chrámu na Jeho Božstvo. Džagannáth je nesmírně milostivý a proto jděte za Ním.“

Góvinda, Čaitanjův osobní služebník, je doprovodil do chrámu a oba manželé pronesli k Božstvům mnoho modliteb. Potom je se slzami božské lásky v očích

dovedl do jejich komnat, které jim osobně zajistil Pán Čaitanja. V Džagannáth Purí strávili oba bráhmanští manželé se Šrí Čaitanjou několik šťastných dní.

Jednoho dne Čaitanja Maháprabhu řekl Svému služebníkovi o Svých plánech s tímto manželským párem: „Góvindo, Čaitanja dás a jeho žena se o tom sice nezmiňovali, ale vím, že by si přáli mít dítě. Řekli to před Pánem Džagannáthem, který se ode Mě neliší. Upřímně se modlili a znám přání jejich srdce. Jejich vytoužené dítě již brzy přijde na tento svět. Bude to překrásný chlapec a bude se jmenovat Šrínivás. Prostřednictvím Rúpy a Sanátany vyjevím bhakti-šástry a prostřednictvím Šríniváse je rozšířím. Čaitanja dás a jeho manželka by se měli rychle vrátit do Čakhandi.“

Šrínivásovo narození

V Čakhandi se oběma manželům narodil překrásný chlapec, kterého pojmenovali Šrínivás. Narodil se v první polovině šestnáctého století za úplňku v měsíci višákhá (duben - květen). Balarám Vipra, otec Lakšmí Priji a zkušený astrolog, oznámil šťastnému manželskému páru, že jejich dítě je mahápuruša - osobnost obdařená božskou silou. Chlapec měl širokou hrud' a jemně protáhlý nos. Jeho krásné oči se na koncích zužovali jako okvětní lístek lotosu, paže měl dlouhé až ke kolenům, lesk jeho pleti byl jako roztavené zlato a nadmíru tím připomínal Šrí Čaitanju.

D

ž

a

n

m

á

š

t

a

m

í

Přednáška Šríly Prabhupády,

předneseno u příležitosti dne zjevení Šrí Kršny v Hamburku 4. září 1969

Avidyā-karma-saṁjñānyā tṛtīyā śaktir ísyte. Toto je verš z Višnu Purány. Říká se zde *viṣṇu-śaktiḥ parā*: "Energie Nejvyššího Pána je duchovní." Energie a zdroj energie se od sebe neliší. Tak jako sluneční záře je energie slunce, ale kvalita slunce a sluneční záře je stejná. Neliší se. Sluneční záře je jasná, ozařující, teplá. Podobně můžeme rozumět, že teplota na slunci může být velmi vysoká, ale kvalitativně je stejná. Takže *viṣṇu-śaktiḥ parā proktā*. Bůh má jednu energii. A ta energie je duchovní. *Kṣetrañākyā tathā parā*. Stejná energie se projevuje v jiné podobě, která se nazývá *kṣetrañā*, neboli okrajová energie, energie, v které jednáme my živé bytosti. *Kṣetrañākyā tathā parā*. A *avidyā-karma-saṁjñānyā tṛtīyā śaktir ísyate*. Kromě těchto energií existuje další energie - avidjá, nevědomost. *Karma-saṁjñā*. Zakládá se na plodonosných činnostech. *Anyā*. *Anyā* znamená, že kromě těchto dvou energií, duchovní energie a okrajové energie - živých bytostí, existuje další energie nazvaná avidjá. Avidjá znamená nevědomost. *Karma-saṁjñā*, v této energii si člověk musí užívat ovoce své práce. To je hmotný svět. Tento hmotný svět je také energií Kršny, neboli Boha, ale zde vládne nevědomost. Nevědomost je zde prominentní. Avidjá. Nevědomost. Proto musí člověk pracovat. Prakticky by nemusel nic dělat, ale jelikož je zde, je v nevědomosti. Proto musí jednat. *Avidyā-karma-saṁjñānyā tṛtīyā śaktir ísyate*.

Ve skutečnosti existuje jedna energie, duchovní energie. Kršna, neboli Bůh, je duchovní a energie z Něho vychází. Ta je také duchovní. *Śakti-śaktimatayor abhinna*. Ve védském jazyce rozumíme, že *śaktimān*, neboli zdroj energie, Kršna, a energie se od sebe neliší. Takže tato hmotná energie se také neliší od Kršny. Jinými slovy, ve védském jazyce se říká *sarvaṁ khalv idaṁ brahma*: „Všechno je Brahman.“ A v Bhagavad-gítě také Šrí Kršna říká, že *mayā tatam idaṁ sarvaṁ*. *Sarvaṁ* znamená všechno. *Idaṁ*. Tento vesmírný projev, vše, co zažíváme, o tom Kršna říká: „Já se expanduji jako tento kosmický projev.“ *Mayā tatam idaṁ sarvaṁ avyakta-mūrtinā*. Tento neosobní rys, *avyakta*. *Mat-sthāni sarva-bhūtāni nāhaṁ teṣu avasthitaḥ*: „Všechno spočívá na Mně a všechno ze Mne expanduje.“ *Nāhaṁ teṣu avasthitaḥ*: „Ale Já tam nejsem.“ Tato filozofie *acintya-bhedābheda*, současně jednotnost a odlišnost, je naše filozofie, kterou započal Šrí Čaitanja Maháprabhu, ačkoliv je již ve Védánta-sútrách.

Takže všechno je současně stejné a odlišné od Nejvyššího Pána, ale zároveň existují dva druhy filozofů. Jedni tvrdí, že Bůh a živé bytosti se liší, a jsou jiní, monističtí filozofové a ti tvrdí, že Bůh a živé bytosti jsou stejní. Tato *acintya-bhedābheda* filozofie říká, že Bůh a živé bytosti jsou současně stejní a odlišní. Jsou stejní kvalitativně, tak jako energie a zdroj energie - slunce a sluneční záře. V sluneční záři je teplo i světlo a na slunci je také teplo a světlo, ale kvantitou se liší. Můžete snést teplo a záři slunce, slunečních paprsků, ale nemůžete jít na slunce, nesnesli byste teplo a světlo na něm. Vědci tvrdí, že slunce je mnoho milionů mil vzdálené a jestliže by se někdo dostal do jeho blízkosti, okamžitě by ho spálilo na prach. Podobně Bůh a naše já, Kršna a živé bytosti, jsme kvalitativně stejní, ale kvantitativně jsme nesmírně malí. Ano, jsme menší než atom. V současné době existuje atomová teorie. Můžeme vidět atomy, když slunce proniká oknem do místnosti. Tomu se říká *trasareṇu*. *Trasareṇu* znamená kombinace šesti atomů. Pak jsou viditelné. Jinak atom pouhým okem viditelný není. Ve védských písmech se také mluví o atomové teorii, *paramāṇuvāda*. Bhágavata říká, že vědci možná budou jednoho dne schopni zjistit, kolik atomů je ve vesmíru. Pochopitelně to je možné jenom teoreticky. Šrímad Bhágavatam říká, že jednoho dne možná budou vědci schopni spočítat, kolik je atomů ve vesmíru, a přesto nebudou schopni poznat Nejvyšší Osobnost Božství smyslovým vnímáním.

*ataḥ śrī-kṛṣṇa-nāmādi
na bhaved grāhyam indriyaiḥ*

Kršnu, Boha, nemůžeme vnímat našimi hmotnými smysly. Není to možné. *Ataḥ śrī-kṛṣṇa-nāmādi*. *Nāmādi* znamená „počínaje Jeho jménem“. Protože se snažíme pochopit, kdo je Kršna, začínáme zpíváním Jeho svatých jmen, Haré Kršna. Po zpívání Haré Kršna, když se naše srdce očistí, můžeme porozumět Jeho podobě. *Sac-cid-ānanda-vigrahaḥ*.

Takže buď Jeho jméno, Jeho podoba, Jeho vlastnosti, Jeho příslušenství, nebo Jeho činnosti, nic z toho nemůžeme porozumět prostřednictvím našich hmotných smyslů. Není to možné.

*ataḥ śrī-kṛṣṇa-nāmādi
na bhaved grāhyam indriyaiḥ*

Indriyaiḥ, smysly. Jak tedy můžeme porozumět?

*sevonmukhe hi jihvādaḥ
svayam eva sphuraty adaḥ*

Když přijmeme transcendentální láskyplnou službu Pánu, pak se nám Pán zjeví Sám. Nemůžeme Mu porozumět. On se zjeví Sám. Proto *sevonmukhe hi jihvādaḥ*. *Jihvā* znamená jazyk. První naší činností je zaměstnat jazyk ve službě Pánu. Jak můžeme zaměstnat jazyk ve službě Pánu? Zpíváním a opěvováním Jeho jména, slávy, vlastností, příslušenství, zábav. Taková je činnost jazyka. *Sevonmukhe hi jihvādaḥ*. Když je zaměstnán jazyk, postupně se zaměstnají i ostatní smysly ve službě Pánu. Jazyk je nejdůležitější smysl v našem těle. Proto, abychom dokázali ovládat svoje smysly, doporučuje se, že bychom měli ze všeho nejdříve ovládat jazyk. Šrí Bhaktivinód Thákur zpívá ve své písni:

*tāra madhye jihvā ati,
lobhamoy sudarmati.*

Náš současný podmíněný stav je takový, *śarīra avidyā jāl*. Jsme zapleteni do sítě hmotného těla, jako když se ryba chytí do sítě. Podobně, když se my chytíme do sítě tohoto hmotného těla, nejenom tohoto hmotného těla, měníme tuto síť v různých fázích života. Existuje 8 400 000 hmotných podob této sítě. Toto je síť nevědomosti. *Avidyā jāl*. Avidjá znamená nevědomost.

śarīra avidyā jāl, jadendriya tāhe kāl

Uvěznění v této síti nevědomosti pokračuje na základě nebezpečných smyslů, smyslového požitku. Takže z těchto nebezpečných smyslů, jak říká Bhaktivinód Thákur, je jazyk nejnebezpečnější. Jazyk... Jestliže nedokážeme ovládat jazyk, pak nás jazyk donutí přijmout různé druhy těl, jedno po druhém. Jestliže chci příliš uspokojovat jazyk masem a krví, potom mi hmotná příroda poskytne tělo tygra, vychutnávání masa a čerstvé krve. Jestliže nerozlišuji co jíst, potom mi hmotná příroda poskytne tělo prasete, kdy naši potravou budou výkaly.

Takže hmotně trpíme

a užíváme si podle tohoto těla. Proto tohle tělo, lidská podoba, je velká příležitost, protože realizace Boha začíná jazykem. *Sevonmukhe hi jihvādaḥ*. Tím, že zaměstnáme jazyk v láskyplné službě Pánu, můžeme udělat pokrok v uvědomování si Kršny. Takže jedině v lidském těle může být jazyk zaměstnán. V jiném těle, v těle kočky, psa, tygra... Tygr může být velice silné zvíře... Žádné zvíře není silnější nebo lepší než člověk. To je všeobecně známo. Takže tato lidská podoba je velké požehnání živé bytosti, která cestuje cyklem rození a smrti, neustále mění různé druhy těl a teď dostává příležitost v lidské podobě. Můžeme řádně využít jazyk a dostat se z tohoto zajetí. *Sevonmukhe hi jihvādaḥ*. *Seva* znamená služba a *jihvā ādaḥ* znamená počínaje jazykem.

Jestliže tedy můžeme zaměstnat jazyk neustálým zpíváním Haré Kršna mantry... Protože zvuk Kršna a Kršna se od sebe neliší. Kršna je absolutní. Nic se od Něho neliší. Kršna a Kršnovo jméno nejsou od sebe odlišné. V hmotném smyslu se všechno od sebe liší. Já se liším od tohoto těla. Já nejsem toto tělo. Ale Kršna takový není. Kršna a Kršnovo tělo je to samé.

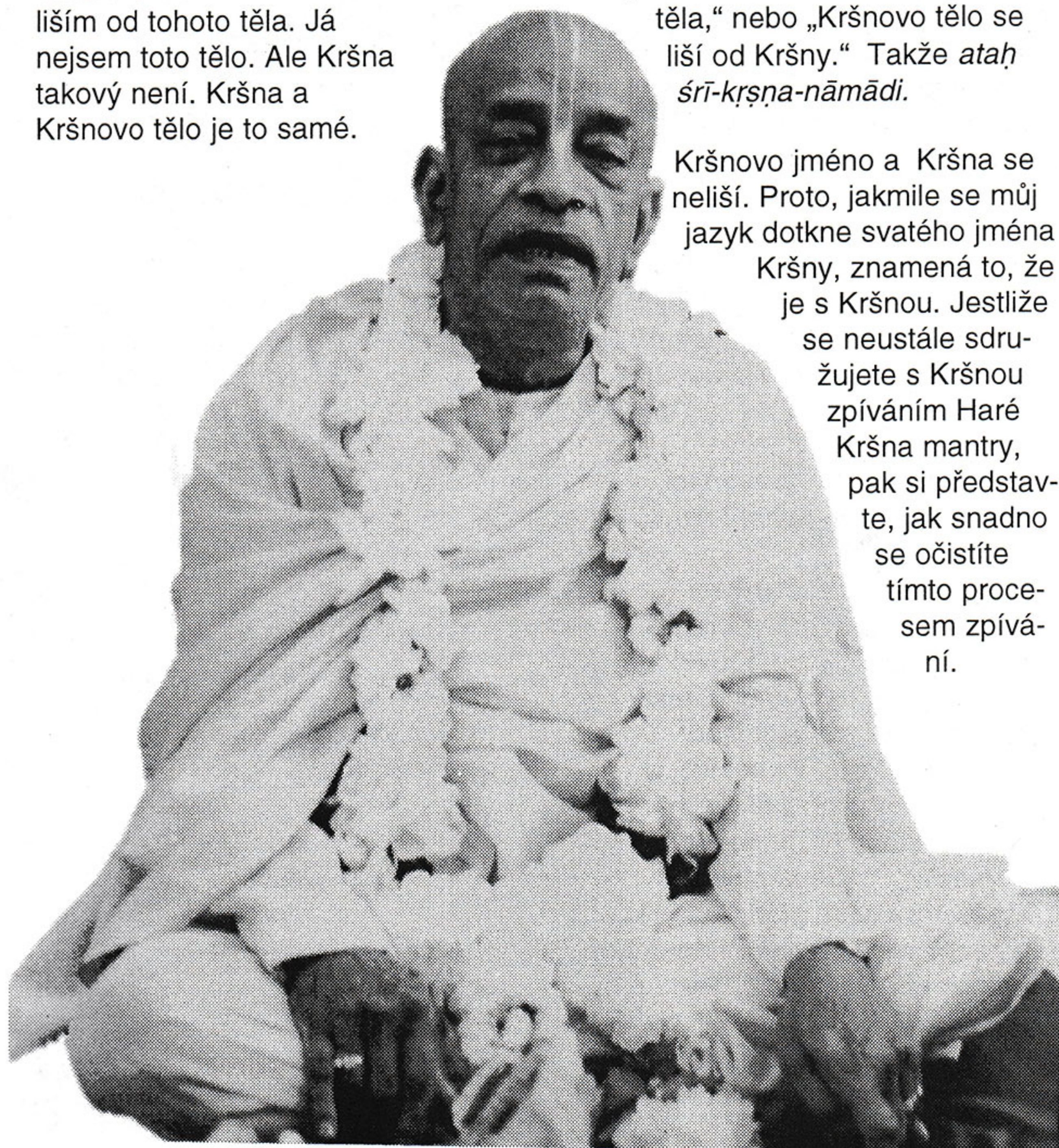
*avajānanti mām mūdhā
mānuṣīm tanum āśritaḥ*

Kršna říká v Bhagavad-gítě: „Darebáci a blázni se Mi vysmívají, protože se zjevují v lidské podobě. Myslí si, že jsem obyčejný člověk.“ *Param bhāvam ajānanto*: „Tito darebáci nevědí, jaký je Můj vliv a kdo Jsem.“ *Param bhāvam*. „Nevědí, jaká je Moje povaha. Aniž by Mě znali, považují Mě za obyčejnou lidskou bytost.“ *Avajānanti mām mūdhāḥ*. Toto konkrétní slovo zde bylo použito, mūdhaové. Mūdha znamená darebák.

Navzdory tomuto varování je mnoho darebáků, kteří se předvádějí jako velcí učenci a tvrdí to o sobě. Když Kršna přikáže: „Odevzdej se Mi,“ tak darebák to komentuje: „Neznamená to Kršnovi, ale nezroze-nému duchu uvnitř Kršny.“ Nevědí, že Kršna se neliší od Svého těla. Kršna se neliší od Svého jména. Kršna se neliší od Své slávy. Všechno, co se vztahuje ke Kršnovi, je Kršna. Oni jsou monisté. Filozofují o jednotě, ale jakmile dojdou ke Kršnovi, okamžitě začnou rozlišovat:

„Kršna se liší od Svého těla,“ nebo „Kršnovo tělo se liší od Kršny.“ Takže *ataḥ śrī-krṣṇa-nāmādi*.

Kršnovo jméno a Kršna se neliší. Proto, jakmile se můj jazyk dotkne svatého jména Kršny, znamená to, že je s Kršnou. Jestliže se neustále sdružujete s Kršnou zpíváním Haré Kršna mantry, pak si představte, jak snadno se očistíte tímto procesem zpívání.

Jihvāda, zaměstnání jazyka ve zpívání. Váš jazyk chce dále vychutnávat chutná jídla a Kršna je velice laskavý. Dává vám stovky a tisíce chutných jídel, zbytky jídla, které snědl. Můžete je jíst.

Jestliže se odhodláte: „Nedovolím jazyku ochutnávat nic jiného, co nebylo obětováno Kršnovi a vždy zaměstnám svůj jazyk zpíváním Haré Kršna,“ pak veškerá dokonalost je ve vašem dosahu. Veškerá dokonalost. Dvě jednoduché věci. Nejezte nic, co nebylo obětováno Kršnovi. To je všechno. Naše Kršna-prasádám je rozmanité. Různorodost je matkou požitku. Kolik požitku chcete pro svůj jazyk? Můžete jednoduše jíst prasádám. A čím více je váš jazyk očištěn, tím více se můžete těšit ze zpívání Haré Kršna mantry. Těšit se. *Ānandāmbudhi-varadhanam*. Čaitanja Mahāprabhu řekl, že to zvyšuje oceán transcendentální blaženosti. Oceán nenarůstá, nemáme s tím zkušenost v tomto hmotném světě. Kdyby oceán stoupal, pak by zemi pohltit už před mnoha, mnoha léty. Oceán nevzrůstá. Ale oceán transcendentální blaženosti, ten vzrůstá. Někteří z vás jste to již zažili, ti, kdo se tomu opravdu těšíte. Autority jako Rúpa Gósvámí říkají: „Jak mohu zpívat jedním jazykem? Kdybych měl milióny jazyků, mohl bych zpívat stále více. A jak mohu slyšet dvěma ušima?“ Touží po tom, aby měl milióny uší a trilióny jazyků, aby s mohl těšit zpívání Haré Kršna.

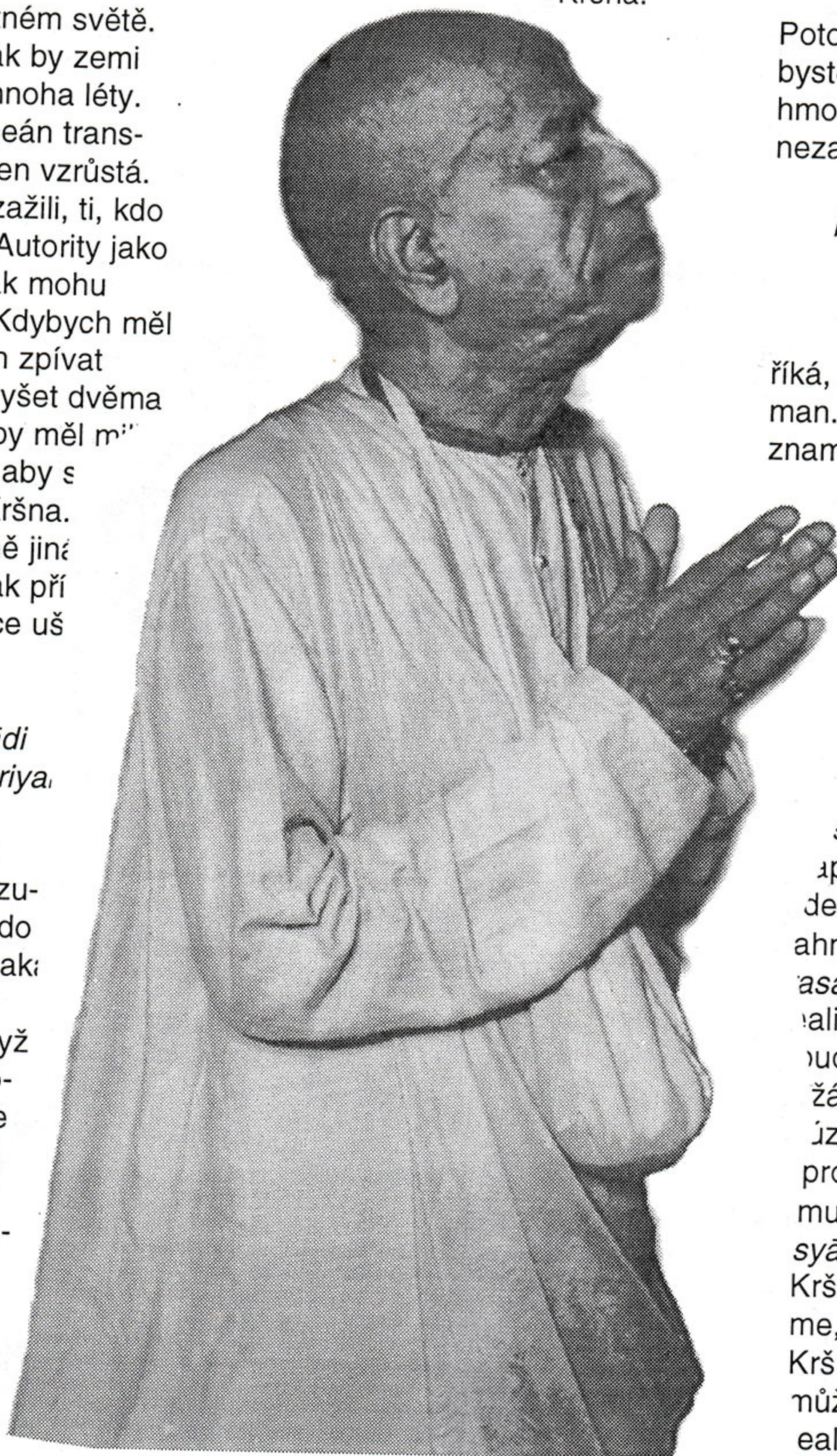
Toto je pochopitelně jiná úroveň, když zpívání je tak příně, že se snažíme mít více uš více jazyků.

*ataḥ śrī-kṛṣṇa-nāmādi
na bhaved grāhyam indriya*

Našimi současnými smysly nedokážeme porozumět, kdo je Kršna, nebo kdo Bůh, jaké je Jeho jméno, jaké je Jeho podoba, jaké jsou Jeho vlastnosti. Proto, když se snažíme okamžitě porozumět, kdo je Kršna, podle obrázků: „Ó, Kršna objímá Rádhárání nebo gópi,“ tak se dopustíme chyby, protože dokud nemáme očištěné smysly, budeme považovat Kršnu a Rádhárání za obyčejného mladého chlapce a obyčejnou

dívku. Ale ve skutečnosti to tak není. Je to čisté. V Čaitanja-čaritamrte Kršnadás Kavirádž říká, že mezi láskyplnými zábavami gópií s Kršnou a obyčejným chlípým jednáním lidí je nesmírný rozdíl. Lásku gópií ke Kršnovi přirovnává ke zlatu a naše takzvaná láska zde je železo. Tak jako je rozdíl mezi zlatem a železem, podobně je rozdíl mezi láskyplnými zábavami gópií s Kršnou a světskými chlípými záležitostmi mezi mužem a ženou, chlapcem a dívkou. Nikdy se to sobě nemůže rovnat.

Proto *ataḥ śrī-kṛṣṇa-nāmādi na bhaved grā...* Těmito současnými smysly, nečistými smysly, znečištěnými smysly nemůžeme pochopit Kršnu. Proto bychom měli následovat tuto zásadu, *sevonmukhe hi jihvāda*. Ze všeho nejdříve se věnovat zpívání Haré Kršna. To je Rádhá a Kršna. Haré je Rádhá a Kršna.

Nesnažte se tomu porozumět současnými smysly, ale pouze zpíváním Jejich svatých jmen, Haré Kršna. Potom *ceto-darpaṇa-mārjanam*. Když prach na zrcadle vašeho srdce bude očištěn... A bude očištěn pouhým zpíváním.

*ceto-darpaṇa-mārjanam
bhava-mahā-dāvāgni-nirvāpaṇam*

Déle již nebude žádné hmotné podmínění. To je další stádium. Jestliže budete zpívat Haré Kršna bez přestupků, dalším okamžitým stádiem bude, že se vysvobodíte ze všech hmotných úzkostí. To je důkaz. Jakmile dělám pokrok ve zpívání, zkouška bude, jak dalece se vysvobodím z hmotné úzkosti. To je všechno.

*ceto-darpaṇa-mārjanam
bhava-mahā-dāvāgni-nirvāpaṇam*

Potom začíná opravdový život. Měli byste vědět, že dokud jste zmateni hmotnými vlivy, váš duchovní život nezačal. To se potvrzuje všude.

*brahma-bhūtaḥ prasannātmā
na śocati na kāṅkṣati*

Prasannātmā. Bhagavad-gítá říká, že ten, kdo realizoval Brahman... Ten, kdo realizoval Brahman, znamená, že porozuměl: „Nejsem toto tělo, jsem věčný služebník Kršny.“ Pouhé porozumění „Já nejsem toto tělo - já jsem duše,“ nestačí, to není dostatečné poznání. Pochopitelně je to dobré. Je to mezní krok mezi hmotou a duchem. Ale musíte úplně transcedovat tuto hmotnou existenci a stát se na úrovni duchovního zájmu. Takže za tímto účelem budete muset pokračovat v realizaci Brahmanu. *Brahma-bhūtaḥ prasannātmā*. Jestliže jste opravdu realizovali Brahman, symptom bude, že se neustále radujete, žádná úzkost. Úzkost, proč úzkost? Všechno je velice pěkně probíráno ve Šrímad-Bhágavatamu. *Bhayaṁ dvitīyābhīniveśataḥ syāt*. Když zapomeneme na Kršnu, na Boha, a když si myslíme, že existuje něco jiného než Kršna, pak máme obavy. Ale jak může existovat příčina obav pro realizované duše, které jsou

přesvědčené, že není nic jiného než Kršna?

Proto ti, kdo jsou čistí oddaní, nejsou vyrušeni ani v nejstrastiplnějších podmínkách života. Co si myslí? Myslí si: *tat te 'nukampam*. „Můj Pane, je to Tvá velká milost, žes mě umístil do této strastiplné situace.“ *Tat te 'nukampam susamīkṣamāno*. Takže oddaný přijímá strastiplnou situaci takto: „Dostal jsem pěknou příležitost neustále myslet na Boha. Kršno, jsi tak laskavý, že jsi mě přivedl do této strastiplné situace.“

Vědomí Kršny je velmi pěkné. Jestliže se budeme snažit dělat pokrok tímto způsobem, budeme cítit... *Yasmin sthite guruṇāpi duḥkhena na vicālyate*. Bhagavad-gítá také říká, že když je člověk umístěn ve vědomí Kršny, nebojí se dokonce ani v strach nahánějících situacích. Tak jako Prahláda Mahárádža. Prahláda Mahárádža byl pětiletý chlapec. Jeho otec ho nesmírně mučil, ale on neměl strach, nebál se. Toto je stav vědomí Kršny. Chlapec se nebál, i když ho nesmírně mučili. A když se ho otec zeptal: „Prahládo,

kdo ti dává tu moc, že jsi tak silný, že nemáš ze mne strach?“ on okamžitě odpověděl: „Můj milý otče, kdo ti dává moc takto mluvit?“ Vědomí Kršny je tak pěkné, že i když je člověk v obtížných podmínkách, není rozrušen. *Nārāyaṇa-paraḥ sarve*. A takových veršů je mnoho. Mohli bychom jich citovat stovky. *Nārāyaṇa-paraḥ sarve na kutaścana bibhyati*. Jestliže se člověk stane vědomý si Kršny, nemá strach v žádné životní situaci. *Na kutaścana bibhyati, svargāpavarga-narakeṣv api*. Když je vrhnut do pekla, nebo do nebe, nebo do duchovního světa, do jakéhokoliv světa, je šťastný. *Tulyart-ha-darśinah*. Myslí si, že všechno je stejné: „Bud' mě umístíš do pekla nebo do nebe, nebo tam či onam, všechno je stejné.“ Protože je neustále s Kršnou, zpívá Haré Kršna, Kršna je vždycky s ním. Takže proč by měl mít strach? „Toto místo není dobré - toto místo je výborné.“ Ne, kdekoli je Kršna, to je dobré. To je všechno. Takže musíme pěkně trénovat jazyk.

sevonmukhe hi jihvādu

svayam eva sphuraty adah

Čím více je náš jazyk zaměstnán v láskyplné službě Kršnovi... Je to velice pěkná služba. Pouze zpíváte a jíte Kršnovo prasádám. Je to obtížná služba? Každý to může přijmout. Ale naneštěstí to ne všichni přijímají. (*Usmívá se*). Rozumíte? Čaitanja Maháprabhu proto říká: *etādṛṣi tava kṛpā bhagavan mamāpi*. „Můj drahý Pane, jsi tak laskavý, že jsi se ke Mně přiblížil Svým transcendentálním zvukem.“ Nebo: „Jsi vždycky se Mnou.“ Jestliže přijmu, že Kršna je neustále se mnou. Jestliže to odmítnu, potom... To je nevědomost... „Kršna je všude,“ znamená, že jakmile to přijmeme, Kršna je okamžitě s námi a jakmile to odmítneme, Kršna je nesmírně daleko. Takže Kršna může být s námi velice jednoduše prostřednictvím zpívání nebo zaměstnáním jazyka v službě Jemu. Čaitanja Maháprabhu doporučuje tento proces. On začal tento proces v tomto věku. Ačkoliv to není nový systém, On ho započal, protože je inkarnace, která vysvobozuje pokleslé duše v tomto věku.

Zájezd do Májápuru na Gaura-púrnimu 97

Ve spolupráci s dopravní společností Miloslava Findry z Detvy (Slovensko) pořádáme pro všechny oddané, náma-hatta členy, přátele a příznivce autobusový zájezd do Indie na festival Gaura-púrnima 1997. Přibližný odjezd je plánovaný na konec února, návrat v polovině dubna. Autobus pojme 30 cestujících a je zařízený na dlouhé jízdy. V zadní části je dvanáct lůžek na spaní. Spí se při jízdě a podle dohodnutého klíče se pasažéři střídají. Vaří se rovněž za jízdy v tlakových hrncích.

Cesta jedním směrem trvá 10 dní a jede se přes Maďarsko, Rumunsko, Bulharsko, Turecko, Irán a Pakistán. Náklady za cestu tam a zpět by neměly převýšit **10 000:- Kč** na osobu. V ceně nejsou zahrnuty poplatky za víza, pobyt v Indii, poplatky za festivaly a strava po dobu celého zájezdu - přibližně **5 000:- Kč**.

Časový rozvrh je orientační, jelikož kromě přesného data Gaura-púrnimy prozatím nemáme přesná data ostatních programů.

- 27.2. odjezd z Čech
- 9.3. příjezd do Májápuru
- 10.3. Navadvípa Mandala Parikrama
- 17.3. Májápurský festival
- 23.3. Gaura-púrnima
- 24.3. odjezd do Vrndávanu
- 26.3. Vrndávanský festival
- 3.4. odjezd z Indie
- 13.4. příjezd do Čech

Předběžné přihlášky přijímáme do konce srpna, závazné v září a říjnu. V listopadu je nutné vyřídit víza (iránské například trvá 6 týdnů). Jak již bylo zmíněno, autobus pojme pouze 30 cestujících a proto budou mít přednost ti, kdo se první přihlásí - „Kdo zaváhá, nejede.“

Vzhledem k tomu, že nejsme vázáni přesným jízdním řádem, napište místa, která byste také chtěli v Indii navštívit. Podle zájmu by se mohla trasa upravit. Pan Miloslav Findra tuto jízdu do Indie již podnikl třikrát a píše: „Je to dobrodružná cesta a má svoje čaro.“ Využijte této levné a zajímavé alternativy a zašlete již dnes předběžné přihlášky, žádost o závaznou přihlášku nebo eventuální dotazy Mandala-karovi Prabhuovi na adresu Kršnova dvora. Obálku označte „Gaura-púrnima 97“.

Následující rozhovor pochází z bulletinu komunity oddaných Nový Góvardhan z Austrálie „New Govardhana News“ (5/2). Čtenářům, které hlouběji zajímá toto téma, nabízíme prostřednictvím Zásilkové služby brožurku „Volská síla“ s dalšími informacemi od Jagadíše Góswamiho, Haré Kršna déví dásí, Vjápaky Prabhua a jiných oddaných.

Otázka: **Jak se propagování volské síly vztahuje na**

šíření hnutí Haré Kršna?

Odpověď: Šríla Prabhupáda předložil dvě strategie, jak rozšířit zpívání Haré Kršna mahá-mantry: 1) rozdáváním knih - to byl pokyn jeho duchovního učitele Šríly Bhaktisiddhanty Sarasvatího Thákura a 2) založením společenského řádu varnášrama dharmy k umožnění duchovního pokroku na celém světě. Toto je mise Šríly Prabhupády pro nás, ale doposud jsme měli velké problémy to prakticky aplikovat.

Otázka: **Ale jak se volská síla váže na varnášramskou společnost?**

Odpověď: Podle Šríly Prabhupády zajišťují krávy a voli ekonomický základ pro duchovní společnost. Bráhmani jsou zbožní učitelé, kšatrijové jsou administrátoři, kteří se starají o ochranu občanů a zajišťují, aby všichni byli smysluplně zaměstnáni a šúdrové se věnují ručním

pracem, řemeslům a pomáhají ostatním. Jsou to právě vaišjové, kteří zajišťují ekonomický základ pro celou společnost farmařením, ochranou krav a obchodováním s nadbytečnými zemědělskými produkty, zvláště obilovinami. To je vysvětleno v Bhagavad-gítě.

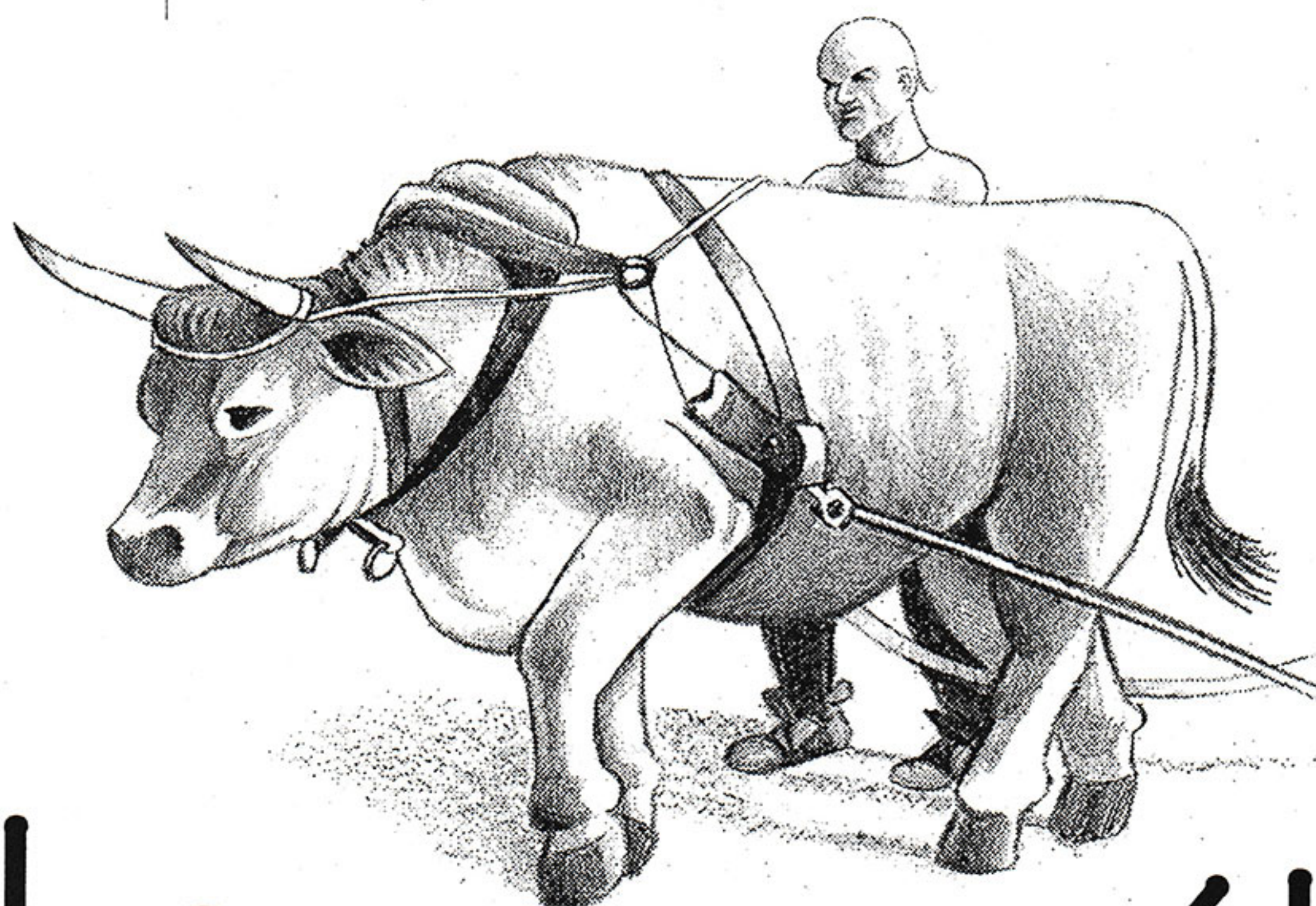
Ale bez vola nemohou vaišjové vyprodukovat

velký zisk, můžeme nahlédnout do ekonomiky volské síly, když se podíváme na některé historické příklady. Když byl Řím v ranných dobách svého vývoje, voli z blízkého okolí zajišťovali dostatečné množství obilovin pro veškeré obyvatelstvo. Podle historiků byla hustota obyvatel, kteří záviseli hlavně na vegetarián-

tivní hodnota volů je zjevná. Můžeme tedy vidět, že volská síla může pomoci k vytvoření bohatství potřebného k udržení produktivní společnosti.

Využití síly volů je kromě toho nutné pro opravdovou, trvale udržitelnou produkci krav. Šríla Prabhupáda často říkal: „Jestliže nezaměstnáte voly, brzy budete přemýšlet, kdy je zabijete.“

Otázka: **Ale jak může být volská síla relevantní v moderním světě, když se může**

V O L S K Á S Í L A

spoléhá na traktory? Jak mohou voli soutěžit s agrobusinessem?

bohatství na podporu celé společnosti. Pro lepší představu: řekněme, že kráva má telátko. Kráva nadojí 4 500 litrů za laktaci v ceně 45 000: - Kč, ale vydržovat její telátko po dobu celého jeho života stojí kolem 82 000: - Kč (15 let a 15 korun na den). Za současné zemědělské praxe vznikne ztráta 37 000: - Kč za každého narozeného býčka. Toto jsou tvrdá a studená fakta, proč se zabíjejí telátka v komerčních kravínech. Použijeme-li však vola k produkci potravin, zajišťujeme si nejen své vlastní živobytí, ale zároveň snižujeme náklady díky vydržování zvířat a získáme pozitivní rovnováhu. Ve skutečnosti se vymaňujeme z umělého kapitalistického ekonomického systému.

Ačkoliv naším cílem není

ské dietě, 500 lidí na čtvereční míli.

V nedávné historii se prosperita amerických kolonií také zakládala na zemědělství. Před tím, než se tabák a otroci stali důležitým faktorem, kolonie jako Virdžinie se těšily ekonomické prosperitě založené pouze na zemědělství. Znamenalo to hlavně pěstování obilovin a indigovníku (keř, jehož kořeny obsahují modř). Voli byli základem této prosperity, neboť Britové se záměrně snažili držet koně mimo kolonie.

Z toho můžeme vyvodit závěr, že i kromě vědecké společnosti existují příklady prosperity založené na použití volů v zemědělství. Naneštěstí, díky nevědomosti lidí těchto kultur, byla tato prosperita postupně zničena hříšnými činnostmi, nicméně produk-

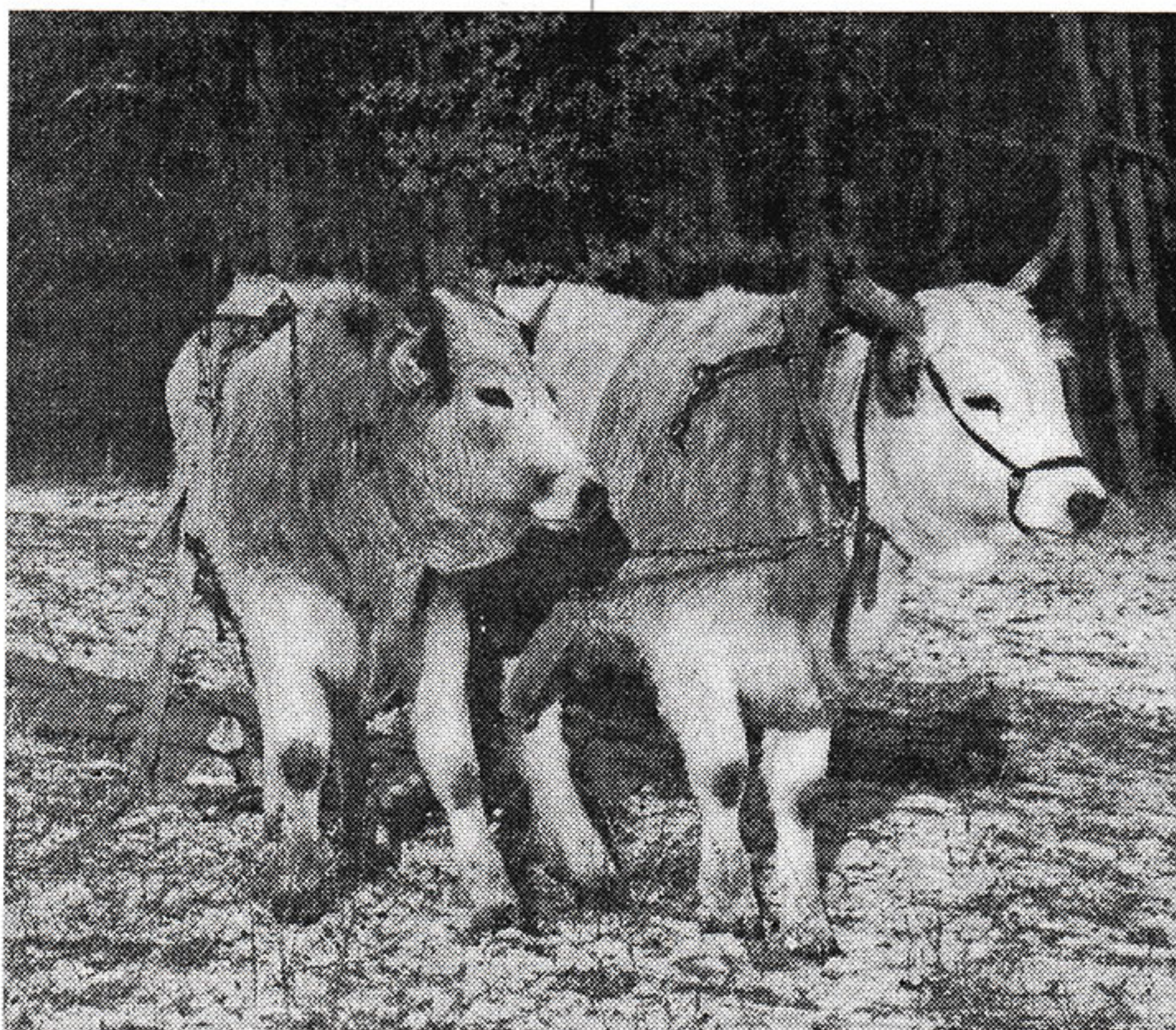
Odpověď: Můžeme si být jisti, že to nebude trvat déle než dvě dekády a traktorům bude odzvoněno. Odborníci předpovídají 50% vzrůst cen rolných produktů a to jenom v příštích deseti letech. Skutečností je, že lidé farmařili s voly tisíce let. Traktory se zde používají víc než 50 let a budou se používat dalších dvacet. To je jenom záblesk v historii.

Jenom si představte - v roce 3 000 dostane malý Pepík otázku z dějepisu: „Kdy se používal traktor v zemědělství? V období 1800-1900, 1900-2000, 2000-2100 nebo 2100-2200?“ Chybně vybere variantu 1800-1900 a přesto dostane jedničku z dějepisu. Musíme se dívat na věci z pravé perspektivy.

Sir Albert Howard, otec organického hospodaření, řekl, že „žádný stálý nebo efektivní zemědělský systém

nefunguje bez zvířat. Bylo učiněno mnoho pokusů, ale dříve nebo později ztroskotaly." A budeme svědky, jak ztroskotá pokus 20. století. Ve skutečnosti se to již děje.

Traktorové farmy se zavírají po tisících, zvláště malé farmy. Nemůžete žít traktor za 1,5 miliónů, kupovat naftu a platit opravy na 100 až 200 hektarové farmě, pokud nepěstujete ilegální rostliny.

Traktor je neekonomičtější v systému centralizované produkce - to znamená - obrovské rozlohy. Ale i největší producenti zjišťují, že jejich zisky erodují. Podle „American Vegetable Grower“ (Americký zelinář) plánuje mnoho ze 100 nejlepších zelinářů přemístit svoji produkci mimo USA v naději, že zbrzdí klesající zisky. Můžeme tedy vidět, že životaschopnost mechanického zemědělství klesá i na velkokapacitní úrovni.

Pravdou je, že traktor si vykopává svůj vlastní hrob. Chemická hnojiva způsobují kritické zničení půdy a začínají do velké míry znečišťovat spodní vody. Fosilní paliva nutná k výrobě a chodu traktorů a na výrobu nitrátových hnojiv pomalu docházejí. Kovy na výrobu strojů se budou zdražovat s rostoucími cenami fosilních paliv a důležité minerály, jako mangan, bude obtížné získat. Pracovní síly

z třetího světa, držící v chodu naši umělou průmyslovou ekonomii, jsou postupně vyčerpány různými nadnárodními korporacemi. Všeobecně řečeno, meziná-

rodní infrastruktura nutná k udržení našeho sofistikovaného průmyslového systému se stala příliš složitá, aby se ještě déle udržela. Můžeme citovat malý příklad z „World Book Encyclopedia“ (Světová encyklopedie): „Ocel, která se používá na automobilovou převodovou skříň, se skládá z 15 surových materiálů z pěti kontinentů.“ Udržet v chodu takový složitý a gigantický systém delší dobu je příliš obtížné.

A nakonec, celkové znečištění, společenské nepokoje a zničené životní prostředí ohrožují veškerý život na této planetě. V současné době se mnozí experti snaží zvonit na poplach, že všechno zkrachuje. Jak prohlásil autor publikace „State of the World 1988“ (Stav světa 1988): „Je to jenom otázka, co zkolapsuje první, zdali globální ekonomie nebo ekologický systém, který ji podporuje.“

Takže všechno se zhroutí. Z historického hlediska, složitě, uměle podporované mezinárodní systémy nikdy dlouho nevydržely. A toto je nejsložitější systém, který byl kdy vyvinut. Logicky jeho životnost bude nejkratší. A když dojde

ropa a rozpadne se průmyslový systém, bude to znamenat konec všem traktorům.

Škodlivé vlivy traktoru se neomezují jenom na zemědělský sektor. Traktor ve skutečnosti poznamenal i úroveň našeho kulturního a duchovního života. Před 100 léty více než polovina obyvatelstva pracovala v zemědělství. Nyní to jsou pouze 3%. Všichni ostatní jsou „vysvobozeni“. Mohou se přestěhovat do měst a pracovat v pekelných továrnách, žít ve slumech a pracovat na jatkách. A dokonce ani ve městech nejsou lidé zapotřebí díky mechanizaci. Tisíce lidí jsou pak nezaměstnané a závisí na sociální podpoře. Tak to vypadá, když lidé závisí na traktorech a ne na volech.

Mnozí si začínají uvědomovat narůstající krizi v zemědělství. Tak jako „ekologie“ a „vegetariánství“ se staly domácími pojmy v nedávných dekádách, uslyšíme mnohem více o „trvale udržitelném zemědělství“ v budoucích létech. Naneštěstí příliš mnoho tak zvaného trvale udržitelného zemědělství závisí na traktorech. Záleží tedy na oddaných, aby informovali lidi, že cokoliv, co staví na dodávkách ubývající ropy a centralizované produkci, není ve skutečnosti trvale udržitelné.

Mnoho rolníků na malých farmách dochází k závěru, že

zvířecí síla je jediné praktické řešení, jak můžeme vidět z „Small Farmer s Journal“ (Zpravodaj malohospodáře). Naneštěstí uvažují hlavně o koních. Ale koně pochopitelně nejsou základem duchovní ekonomie, protože stále budete nuceni zabít voly, jak vysvětluje Šríla Prabhupáda.

Voli mají kromě toho „lepší spalování“, jednodušeji se s nimi pracuje a poskytují kvalitnější hnojivo. Pravdou je, že rozšíření koní v zemědělství představuje zvrácení Kršnova plánu; je to pouze vedlejší produkt dřívějšího západního vojenství, stejně tak jako zavedení umělých hnojiv a postřiků v našem století.

Budeme-li se však držet Kršnova plánu, zjistíme, že používání volů vyřeší světový potravinový problém. A Šríla Prabhupáda chce, aby lidé pro toto řešení chodili za oddanými, abychom je mohli naučit, jak pracovat s voly a jak zpívat Haré Kršna. Když někomu řeknete „Amiš“ *, první, co se mu vybaví je muž s černým kloboukem a koňmi. Podobně, když řeknete „oddaný Kršny“, měl by se lidem okamžitě vybavovat obrázek oddaného s růžencem a pár volů. To je to, co Šríla Prabhupáda chce.

Průmyslový věk pomalu mele z posledního a zemědělství, které závisí na průmyslu, také

skončí. Zde se nachází velká příležitost rozšířit sankirtanové hnutí Šrí Čaitanji prostřednictvím instituce varnášrama dharmy. Důležitou součástí varnášramy bude výměna materialistického zemědělství za zemědělství s duchovními základy. A to znamená, že musíme záviset na volech - varnášrama nebude existovat, když efektivně nezaměstnáme Dharmu - býka.

Otázka: Zdá se, že je hubbou budoucnosti, aby se náš ekonomický systém zakládal na volské síle. Většina oddaných momentálně přijímá současný ekonomický systém. Odpověď: Pochopitelně, je to něco, k čemu jsou mnozí z nás donuceni. Ale jak již bylo řečeno, dostáváme se do situace, kdy závisíme na něčem nesmírně pomíjivém. Je to nyní skoro nevyhnutelné, ale zároveň pro nás bolestivé. Šrímad Bhágavatam (1.2.8) říká: „Činnosti (dharma), které člověk vykonává v souladu se svým postavením, jsou jen zbytečnou prací, pokud v něm nevzbudí náklonnost k poselství Osobnosti Božství.“

Zvážíme-li tyto pokyny, můžeme se zeptat, zdali nám naše denní činnosti pomáhají v našem duchovním pokroku nebo nás ve skutečnosti odta-hují od našeho cíle stát se čistým oddaným Kršny. Mnozí z nás zjišťují, že prakticky musí zanechat Kršny si vědomé kultury, aby byli přijati a dostali práci v materialistické společnosti. Jako kdybychom byli donuceni se poklonit hmotné energii.

Hlavně tím trpí naše děti. Jejich měřítko hodnot mohou být snadno zmatena propagandou materialistické společnosti, kde si vyděláváme na živobytí. Nebo když jsou v gurukule, může to znamenat, že otec musí jít vydělávat peníze. Často vznikne nestabilita, která oslabuje rodinnou jednotu a následkem toho se z dětí nemusí stát oddaní.

Volská síla může zajistit základ pro ekonomickou nezávislost, kterou potřebujeme. Ekonomika založena na kravách, volech a půdě, jak ji popsal Šríla Prabhupáda, zajišťuje nejlepší prostředí k přirozenému růstu Kršny si vědomé kultury, která je tak

nutná k šíření vědomí Kršny. Šríla Prabhupáda sám řekl: „Toto hnutí není náboženské hnutí, je to kulturní hnutí.“

Začínáme realizovat, jak je nutný zdravý kulturní rozvoj, jestliže chceme ochránit naše děti před lákadly materialistické společnosti. Takže volská síla je důležitá, protože přirozený vesnický životní styl je dokonalý k rozvoji Kršny si vědomé kultury. Z hlediska rodiny, jestliže otec získává živobytí prací s voly, znamená to, že žije s rodinou a oni mu pomáhají. Toto zajišťuje přirozenou a stálou situaci pro děti a v takovém zdravém prostředí s větší pravděpodobností uvidí své místo ve vědomí Kršny až dospějí.

A nejdůležitější pro naše děti bude, když uvidí zavedení volské síly jako důležité revoluční výzvy. Pak budou motivovány zůstat v Kršny si vědomém vzdělávacím systému. Gurukula se jich bude týkat. Mají-li se z nich však stát materialističtí obchodníci, pak je rozumnější se učit od materialistických odborníků.

Otázka: Vypadá to jako zavržení oddaných, kteří se věnují

různým komerčním činnostem a obchodům.

Odpověď: Naším cílem není zavrhnout oddané za to, jakým způsobem nyní získávají živobytí. Problém je v tom, že nemají na vybranou. Zdůrazňujeme, že je důležité, aby měli možnost volby.

Oddaní pracující s voly musí například často opustit svou službu, když se jim narodí děti. Ačkoliv mohou být celkově soběstační, v kontextu s narušenou vnější ekonomikou, ceny za udržení auta v provozu nebo lékařské náklady mohou znamenat, že musí zanechat práce s voly. Jsou chyceni do začarovaného kruhu. Myslitelé v ISKCONu by měli přijít na to, jak pomoci těmto oddaným, aby mohli pokračovat v práci s voly.

* Amish - křesťanská skupina, která se před 300 léty přestěhovala z Německa do Ameriky a nepřijala přicházející změny společnosti a tzv. moderní vymoženosti. Následkem toho považují například jízdu autem za prohřešek, nepoužívají elektřinu, látky si předou sami atd.

Halva z dýně

0,5 kg dýně
0,5 kg cukru
200 ml mléka
4 pl másla
šlehačka na ozdobu

5 pl mandlí (vlašských) ořechů
1/3 čl kardamonu (zázvor)
1/2 čl muškátového květu
1 čl citrónové kůry

Očištěnou dýni nakrájejte na kostičky a s mlékem, máslem a cukrem poduste na mírném plameni a za stálého míchání, dokud nevznikne hustá hmota. Vmíchejte ořechy a nasekané mandle či ořechy a zapečte na vyšším plechu. Podává se ozdobená šlehačkou.

LETNÍ SEMINÁŘ BHAKTI JÓGY 1996

Od 1.7. do 5.7. proběhl na Kršnově dvoře letní seminář bhakti-jógy. Omlouvám se, že jsem Vás o konání semináře informoval až na poslední chvíli a způsobil tak některým z Vás problémy při rychlém zajištění dovolené. Ale i přesto k nám na Kršňův dvůr přijelo celkem dvanáct účastníků. A neměli čeho litovat. Vysokou úroveň semináře totiž zajišťovali svými lekce-
mi tři žáci Šríly Prabhupády: Kršna-kšétra Prabhu, Turija Prabhu a Džaja Gurudéva Prabhu. I přesto, že jejich přednášky byly hlavně zaměřeny na to, jak provozovat bhakti-jógu doma, byly přínosem nejen pro účastníky semináře, ale i pro oddané žijící zde na farmě.

Asi největší úspěch z celého semináře měl kurz vaření, který vedly dvě zkušené kuchařky, Kéli-kandalí déví dásí a bhaktin Lída. Ve třech dvouhodinových lekcích zvládli účastníci kurzu přípravu základních jídel jako například čapáty, sabdží, purí, Džagannáthův dál, halvu a další. Kromě vaření se také naučili připravené jídlo obětovat (nabídnout ho nejdříve pro potěšení Pánu Kršnovi).

Každý večer se promítaly videofilmy. Účastníci měli možnost shlédnout film o Šrílovi Prabhupádovi, Haridásovi Thákurovi, diapozitivy z Indie a zajímavosti z různých chrámů ISKCONu po celém světě. Využil jsem také velice pěkné přírody v okolí

Benešova a jednoho dne jsme se všichni vydali na výlet na horu Blaník. Tam byla přednáška z Bhagavadgíty o tom, zdali je možné vidět Boha v přírodě. Podle plánu jsme měli jít skoro celou cestu s Padajátrou (Pochod za změnu vědomí) a zpívat harinám. Naneštěstí se Padajátra zdržela kvůli zranění volka Bály a museli jsme jít sami. Alespoň budu mít v záloze nějakou novinku na příští rok.

Jestli Vás mrzí, že jste se nemohli letos zúčastnit, můžete si zakoupit některou z následujících přednášek, které jsem pro Vás na semináři zaznamenal.

- 1) Proč je důležitá společnost oddaných - Kršna-kšétra Prabhu
- 2) Jak provozovat bhakti-jógu doma - Kršna-kšétra Prabhu
- 3) Šríla Prabhupáda není hinduistický guru - Džaja Gurudéva Prabhu
- 4) Vzpomínky na Šrílu Prabhupádu - Džaja Gurudéva Prabhu
- 5) Božská příroda - Turija Prabhu
- 6) Rodinný život ve vědomí Kršny - Džaja Gurudéva Prabhu
- 7) Význam opěvování a naslouchání - Džaja Gurudéva Prabhu
- 8) Co dělat, když zrovna není chuť do oddané služby - Dharmarúpa Prabhu

Máte-li o některou z uvedených přednášek zájem, napište si o ni do naší zásilkové služby (cena jedné kazety je 50 Kč).

Další celotýdenní seminář plánujeme na příští rok o prázdninách. Rád bych však pořádal pravidelné dvoudenní semináře v průběhu celého roku. Jsem ve styku s některými pokročilými žáky Šríly Prabhupády, kteří by přijeli na sobotu a neděli a vedli tyto krátké dvoudenní semináře. O konkrétních termínech konání Vás budu informovat v dalších číslech Kršnova zpravodaje.

Váš služebník,

Parama-najaka dás

Ochrana krav je činnost vaišjů a společně s naším kázáním je to nejdůležitější práce. V naší Společnosti musíme mít dobré bráhmany a musíme také mít dobré vaišje, kteří dokáží pěstovat obiloviny a starat se o krávy a takto zásobit Společnost obilovinami a mléčnými produkty jako ghí, tvaroh, smetana atd.

(Dopis Šríly Prabhupády Hásjakarímu dásovi, 26. května 1975)

Nyní zakládám v Evropě a Americe mnoho farem, aby tam moji oddaní mohli klidně žít, mohli si pěstovat svoje potraviny, vyrábět vlastní látky a měli čas na zpívání Haré Kršna.

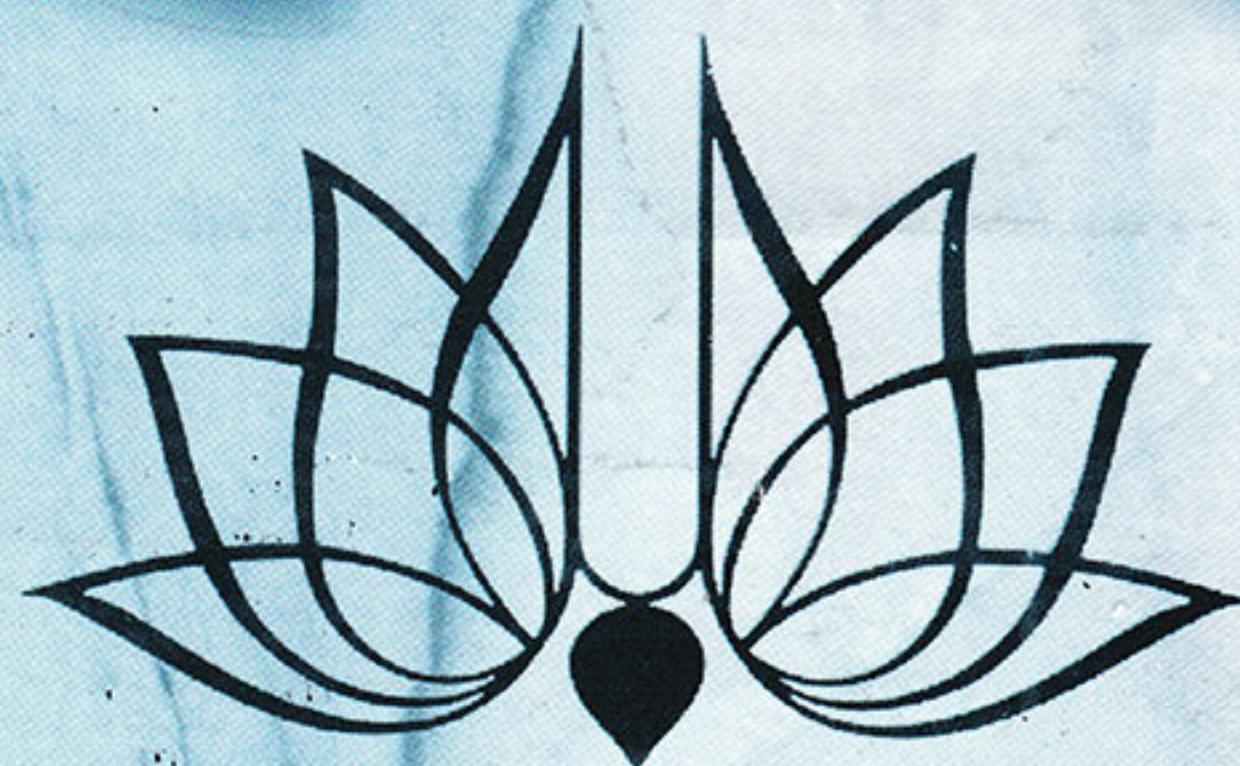
(Dopis Šríly Prabhupády Šrípadovi Bonovi Mahárádžovi, 11. dubna 1975)

Naše farmy jsou nesmírně důležitou součástí našeho hnutí. Musíme se stát soběstační v pěstování vlastního obilí a v produkci vlastního mléka a pak bída nepřipadá v úvahu. Takže rozvíjej tyto zemědělské komunity pokud možno co nejvíce. Měli by být vyvinuty jako ideální společnost, která závisí na přírodních produktech a ne na průmyslu. Bezbožnost vznikla díky průmyslu, protože si lidé myslí, že si mohou vyrobit všechno, co potřebují.

(Dopis Šríly Prabhupády Rúpanúgovi dásovi, 18. prosince 1974)

Postavil chrám, ve kterém
může žít celý svět.

PRABHUPADA
CENTENNIAL
1896 ♣ 1996